

ВІЦЕБСКАЯ АБЛАСНАЯ БІБЛІЯТЭКА ІМЯ У.І.ЛЕНІНА Ў 2022 ГОДЗЕ

*Камендантэва В.М., намеснік дырэктара па асноўнай дзейнасці
Віцебскай абласной бібліятэкі імя У.І. Леніна*

У Год гістарычнай памяці асноўнымі задачамі Віцебскай абласной бібліятэкі імя У.І. Леніна сталі развіццё бібліятэчна-бібліяграфічнага краязнаўства, цікавасці да вывучэння гісторыі і культуры Віцебшчыны, максімальна поўнае забеспячэнне запытаў карыстальнікаў, далучэнне іх да найлепшых узораў беларускай кніжнай спадчыны, творчасці дзеячаў беларускай і замежнай літаратуры, культуры, мастацтва – юбіляраў 2022 года.

Аддзелы абслугоўвання бібліятэкі былі адкрытыя для карыстальнікаў 296 дзён, імі было абслужана 32871 непасрэдна карыстальнік пры плане 33400 (98,4 % да плана), з якіх больш за 100 чалавек з абмежаванымі фізічнымі магчымасцямі. З агульнай колькасці непасрэдных чытачоў дзеці ва ўзросце да 15 гадоў склалі 6469. Праз сістэму МБА абслугоўвалася 235 абанентаў (154 індывідуальных і 81 калектыўны).

Карыстальнікам за справаздачны год было выдана 667512 экз. бібліятэчных дакументаў (95,4 % да запланаванага). З агульнай колькасці выданных дакументаў 158579 экз. складае мастацкая літаратура (23,8 %), 68539 экз. – выданні на беларускай мове (10,3 %).

Агульная колькасць наведванняў склала 2321901 (123,8 % да плана). У справаздачным годзе колькасць віртуальных наведванняў на афіцыйны сайт бібліятэкі склала 2175029 наведванняў, непасрэдных – 146872, з іх наведванняў масавых мерапрыемстваў – 8127 (133 % адносна 2021 года).

На пачатку года адбыліся змены ў складзе структурных падраздзяленняў па абслугоўванні карыстальнікаў: у склад агульнай чытальнай залы ўвайшоў аддзел эканамічнай, тэхнічнай і сельскагаспадарчай літаратуры, былі створаны юнацкі аддзел і аддзел рэдкай кнігі. Асноўным напрамкам дзейнасці апошняга з іх стала фарміраванне асноўнага і навукова-дапаможнага фондаў. На канец справаздачнага перыяду асноўны фонд падраздзялення склаў 2480 адзінак захоўвання.

У 2022 годзе ў бібліятэцы працаваў 91 бібліятэчны работнік. З 52 супрацоўнікаў аддзелаў абслугоўвання 40 бібліятэчных кіраўнікоў і спецыялістаў было занята непасрэдна абслугоўваннем чытачоў.

На камплектаванне бібліятэчнага фонду зрасходавана 241,3 тыс. руб. бюджэтных сродкаў. У тым ліку: на набыццё бібліятэчных дакументаў (кніг, брашур, нот, выяўленчых і аўдыявізуальных дакументаў) – 111,6 тыс. руб., на перыядычныя выданні – 116,2 тыс. руб., на набыццё электронных інфармацыйных рэсурсаў і праў доступу да іх – 13,5 тыс. руб. Усяго ў фонд бібліятэкі паступіла 9696 экз. дакументаў. У тым ліку набыта за бюджэтныя сродкі – 9020 экз. дакументаў, за пазабюджэтныя – 115 экз. Пазабюджэтныя выдаткі на набыццё літаратуры склалі 2,7 тыс. руб. Паказчык ад агульнага бюджэту на камплектаванне – 12,4 %. Працэнт абнаўлення фонду за 2022 год склаў 1,4 %.

У мэтах ажыццяўлення арганізацыйна-тэхнічных мерапрыемстваў па алічбоўцы дакументаў і далейшага фарміравання электронных калекцый пры адзеле захоўвання асноўнага фонду быў створаны сектар алічбоўкі дакументаў. За перыяд з чэрвеня па снежань прайшлі алічбаванне газеты «Віцебскі рабочы» з 1946 па 1979 гады выдання і дакументы з калекцыі «Краязнаўчыя выданні XIX – сярэдзіны XX ст.». У выніку праведзенай работы было алічбавана 38 дакументаў агульнай колькасцю 39469 старонак.

Для максімальна поўнага задавальнення інфармацыйных запытаў карыстальнікаў бібліятэкі былі набыты правы доступу да ліцэнзійных электронна-бібліятэчных сістэм «Znanium.com», «Універсітэцкая

библиотека онлайн», базы данных «Интегрум», электронной бібліятэкі «ЛитРес», работа з якімі забяспечвалася праз Віртуальную чытальную залу Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі.

Была працягнута генерацыя ўласных інфармацыйных рэсурсаў: за справаздачны год электронны каталог бібліятэкі папоўніўся на 40815 запісаў, працягвалася вядзенне сямі камбінаваных баз даных пераважна краязнаўчай тэматыкі, было падрыхтавана 19 найменняў бібліятэчных выданняў на папяровых носьбітах.

2022 год даў старт рэалізацыі новага віртуальнага ваенна-патрыятычнага праекта «Віцебщина в войне 1812 года». Яго складаючай часткай з'яўляецца квэстбук «Віцебск вачамі Напалеона» – кішэнны даведнік з унікальнай інфармацыяй аб знаходжанні французскага імператара ў Віцебску ў 1812 годзе. Віртуальны праект быў пададзены на рэспубліканскі конкурс на лепшы культурны праект патрыятычнай тэматыкі.

На працягу 2022 года супрацоўнікі бібліятэкі забяспечвалі аператыўнае даведачна-бібліяграфічнае абслугоўванне карыстальнікаў у зале каталогаў і аддзелах абслугоўвання бібліятэкі. Па запытах непасрэдных карыстальнікаў было выканана 6812 даведак. У мэтах павышэння інфармацыйнай культуры карыстальнікаў у 2022 годзе былі праведзены 62 экскурсіі па бібліятэцы.

Для пошуку нацыянальных заканадаўчых дакументаў, а таксама заканадаўчых актаў Расійскай Федэрацыі ў адзеле «Публічны цэнтр прававой інфармацыі» шырока выкарыстоўвалася электронная інфармацыйна-пошукавая сістэма (ІПС) «Эталон» версіі 6.9. За 2022 год да яе звярнуўся 1801 карыстальнік бібліятэкі.

У мэтах фарміравання аб'ектыўных адносін грамадства да гістарычнага мінулага, захавання і ўмацавання адзінства беларускага народа Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь 2022 год быў аб'яўлены Годом гістарычнай памяці. У сувязі з гэтым, найбольш значныя сацыякультурныя мерапрыемствы мелі гісторыка-патрыятычную і краязнаўчую накіраванасць, а галоўнымі тэмамі года сталі народнае адзінства і генацыд беларускага народа падчас Вялікай Айчыннай вайны.

Сярод астатніх вялікі рэзананс меў круглы стол «Адзінства народа – адзінства краіны», што адбыўся ў бібліятэцы 20 красавіка. Далейшае развіццё тэма атрымала падчас вечарыны «В единстве – сила белорусского народа», што прайшла ў бібліятэцы 8 верасня. На мерапрыемствы былі запрошаны кіраўнікі і спецыялісты галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы і па справах моладзі Віцебскага аблвыканкама, навуковыя супрацоўнікі Інстытута гісторыі НАН Беларусі, старшыні грамадскіх арганізацый і палітычных партый, члены іх арганізацый, навучэнцы і студэнцкая моладзь, прадстаўнікі сродкаў масавай інфармацыі.

Шэраг бібліятэчных мерапрыемстваў быў прысвечаны тэме Вялікай Айчыннай вайны, слаўнай і трагічнай гістарычнай мінуўшчыне краіны і Віцебскага рэгіёна. Сярод іх асаблівай увагі заслугоўвае прэзентацыя кнігі «Генацыд беларускага народа», створанай пад рэдакцыяй генеральнага пракурора Рэспублікі Беларусь Андрэя Шведа, што адбылася 30 мая. У сувязі з тэмай генацыду трэба ўзгадаць яшчэ адну прэзентацыю, што прайшла ў бібліятэцы ў маі: запрошаным на мерапрыемства была прадстаўлена кніга віцебскага аўтара, члена Саюза пісьменнікаў Беларусі Андрэя Герашчанкі «Бельчонок» пра лёсы беларускіх дзяцей падчас Вялікай Айчыннай вайны.

20 кастрычніка мінулага года быў адзначаны адразу дзвюма патрыятычнымі мерапрыемствамі: для моладзевай аўдыторыі ў рамках праекта «Суразмоўца» ў бібліятэцы прайшоў урок мужнасці «Без тэрміну даўнасці», а для аматараў краязнаўства – прэзентацыя кнігі Аркадзя Падліпскага «Вера Хоружая в оккупированном Витебске».

На працягу справаздачнага года мэтанакіравана праводзілася работа па далучэнні карыстальнікаў да вывучэння нацыянальнай мовы і літаратуры. Святкаванне Міжнароднага дня роднай мовы стала ў бібліятэцы

добрай традыцыяй. 21 лютага бібліятэкары запрасілі наведвальнікаў на літаратурна-музычную вечарыну, у рамках якой была праведзена агульная дыктоўка.

Цэнтральнымі юбілейнымі датамі літаратурнага календара мінулага года стала 140-годдзе народных паэтаў Беларусі Янкі Купалы і Якуба Коласа. 3 лістапада, непасрэдна ў дзень нараджэння апошняга з іх, адбылася літаратурна-музычная вечарына «І сёння з намі Колас і Купала». У гэты дзень у бібліятэцы ўзгадалі ўнёсак славетных творцаў у беларускую літаратуру, у развіццё беларускай мовы, культуры, іх творчае і асабістае сяброўства. Сімвалічным можна лічыць і тое, што ў гэты дзень у бібліятэцы прайшоў яшчэ адзін юбілейны вечар «Этой дорогой ідти и идти...» – на гэты раз да 60-годдзя нашага сучасніка, паэта Мікалая Намеснікава, лаўрэата «Літаратурнай прэміі імя Петруся Броўкі» Віцебскага аблвыканкама.

Відавочна, што асабліва ўвага ў мінулым годзе надавалася папулярызачыні творчасці віцебскіх аўтараў. 7 чэрвеня ў бібліятэцы адбылася літаратурна-музычная вечарына-ўспамін «Для шчасця шчодрая душа», прысвечаная 85-годдзю з дня нараджэння паэта, празаіка, ганаровага члена Саюза пісьменнікаў Беларусі Барыса Беляжэнкі.

Традыцыйна менавіта верасень найбольш багаты на сустрэчы майстроў пяра з прыхільнікамі іх таленту і новыя літаратурныя знаёмствы, што не дзіўна, бо ў гэтым месяцы бібліятэка разам з шырокай грамадскасцю адзначае Дзень ведаў, Дзень беларускага пісьменства і Дзень бібліятэк Беларусі. 6 верасня да 505-годдзя беларускага кнігадрукавання ў бібліятэцы прайшла літаратурна-музычная вечарына «Слову друкаванаму прысвячаецца». 14 верасня, напярэдадні прафесійнага свята бібліятэкараў, у творчай атмасферы адбылася прэзентацыя літаратурнага зборніка «Лучнасць сэрцаў і дум», які выйшаў у серыі «Беларусь літаратурная». Свае вершы прачыталі паэты Алена Крыклівец, Галіна Загурская, Аляксандр Раткевіч. Вершы Мікалая Намеснікава, Вольгі Русілкі, Надзеі Салодкай прагучалі ў выкананні бібліятэкараў.

Па традыцыі літаратурны год у бібліятэцы быў завершаны ўручэннем «Літаратурнай прэміі імя Петруся Броўкі» Віцебскага аблвыканкама: у мінулым годзе падзея адбылася 26 снежня. У намінацыі «Проза» лаўрэатам прэміі стаў Канстанцін Нілаў за кнігу «Копысская новелла», а ў намінацыі «Літаратура для дзяцей» – старшыня Віцебскага абласнога аддзялення ГА «Саюз пісьменнікаў Беларусі», паэтэса Тамара Краснова-Гусачэнка за кнігу вершаў «Край родной, любимый».

На працягу года ў бібліятэцы праводзіліся мерапрыемствы, накіраваныя на папулярызачыню літаратуры па мастацтве, у дапамогу прафесійнай дзейнасці работнікаў сферы культуры, мастацкай адукацыі, знаёмства з рознымі відамі мастацтва і творчасцю віцебскіх аўтараў.

У рамках праекта «Адлюстраванне» былі арганізаваны і прадстаўлены шырокай аўдыторыі 12 мастацкіх выстаў прафесійных мастакоў, дарослых аматараў мастацтва, юных творцаў. На працягу года супрацоўнікі бібліятэкі правялі 68 майстар-класаў па папяровай пластыцы, цестапластыцы, пласцілінаграфіі, вырабе мяккіх цацак, арыгамі і аплікацыі.

3 верасня 2020 года пры адзеле маркетынгу і сацыякультурнай дзейнасці працуе школа малявання для дарослых «MASTAK». У мінулым годзе было праведзена 143 заняткі школы, супрацоўнікамі аддзела падрыхтаваны прэзентацыйны ролік аб яе рабоце.

Трэнд правядзення разнастайных лекцыйных заняткаў на базе агульнадаступных бібліятэк для ўсіх жадаючых па-ранейшаму не здае сваіх пазіцый. У 2022 годзе быў працягнуты цыкл лекцый кампазітара, педагога, члена Беларускага саюза кампазітараў Аляксандра Іванова «Музыка для ўсіх», што распачаўся яшчэ ў лютым 2019 года. На працягу мінулага года ў рамках цыкла было прадстаўлена восем публічных лекцый.

4 студзеня 2021 года дырэктарам бібліятэкі Т.М. Адамян была зацверджана мэтавая комплексная праграма «Живое слово мудрости духовной», разлічаная на рэалізацыю на працягу 2021–2023 гадоў.

Асноўныя мерапрыемствы, накіраваныя на духоўную асвету і выхаванне на праваслаўных традыцыях, у мінулым годзе былі праведзены ў рамках рэалізацыі вышэй названай праграмы. Распачаліся яны 12 студзеня з ўрачыстага адкрыцця духоўна-асветніцкага цэнтра, які прызначаны садзейнічаць папулярызаванні літаратуры, быць эфектыўнай пляцоўкай для рэалізацыі культурна-адукацыйных і духоўна-асветніцкіх праектаў.

Шырокая грамадская краіны адзначыла ў мінулым годзе юбілейную дату – 1030-годдзе Праваслаўя на беларускіх землях. З гэтай нагоды Міністэрства сувязі і інфарматызацыі Рэспублікі Беларусь выпусціла ў абарачэнне новы тэматычны паштовы блок. 22 верасня ў гарадах 15 епархій адначасова прайшлі ўрачыстыя гашэнні гэтага паштовага блока на спецыяльным канверце. У Віцебску цырымонія адбылася ў абласной бібліятэцы. У мерапрыемстве прынялі ўдзел начальнік упраўлення культуры Віцебскага аблвыканкама П.М. Падгурскі, дырэктар Віцебскага філіяла Рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Белпошта» С.Э. Максак і першы прарэктар Віцебскай духоўнай семінарыі протаіерэй Канстанцін Ізафатаў.

На працягу справаздачнага года аддзел «Публічны цэнтр прававой інфармацыі» не толькі забяспечваў свабодны доступ усіх катэгорый грамадзян да прававой інфармацыі, гарантаваў паўнату і аператыўнасць прадастаўлення актуальнай прававой інфармацыі, але і вёў актыўную сацыякультурную дзейнасць, накіраваную на павышэнне прававой грамадскай асветленасці насельніцтва. Галоўнай тэмай масавай работы аддзела на пачатку 2022 года стала правядзенне Рэспубліканскага рэфэрэндуму па пытанні ўнясення змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю Рэспублікі Беларусь: 5 студзеня ў бібліятэцы прайшла дыялогавая пляцоўка актыўу арганізацыйных структур грамадскіх аб'яднанняў і палітычных партый горада Віцебска, 13 студзеня – круглы стол, а 2 лютага – сустрэча-дыялог па вызначанай тэме.

У 2020 годзе супрацоўнікамі ПЦПІ была распрацавана, а ў студзені 2021 года зацверджана мэтавая комплексная праграма прававой асветы дзяцей і моладзі ў Віцебскай абласной бібліятэцы імя У.І. Леніна, разлічаная на 2021–2023 гады. У адпаведнасці з ёй аддзелам быў падрыхтаваны і праведзены шэраг інфармацыйна-асветніцкіх і сацыякультурных мерапрыемстваў, сярод якіх – гадзіна прававых ведаў «Ведаць – каб не спатыкнуцца», прысвечаная Міжнароднаму дню барацьбы з наркаманіяй і наркабізнесам, круглы стол «Медыцына – мастацтва вырашаць канфлікты», гадзіна інфармавання «Кібербяспека». На працягу года ажыццяўляўся праект «Дзіцячы правы клуб “Правознайка”» – аб'яднанне малодшых школьнікаў ДУА «Сярэдня школа № 2 г. Віцебска». Клуб быў створаны па ініцыятыве супрацоўнікаў аддзела «Публічны цэнтр прававой інфармацыі» і функцыянаваў на базе бібліятэкі. На працягу года адбылося сем яго пасяджэнняў.

Не засталася па-за ўвагай бібліятэкараў і дзейнасць па папулярызаванні здаровага ладу жыцця, а таксама спорту і фізічнай актыўнасці як найважнейшых яго складаючых. У мінулым годзе бібліятэка працягнула супрацоўніцтва з ДУ «Віцебскі абласны цэнтр гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя» і запрасіла ўсіх, хто жадае набыць разнапланавыя навыкі і ўменні для павышэння якасці жыцця, узяць удзел у псіхалагічным праекце для жанчын «Я за сябе ў адказе», што стартаваў у лютым 2022 года. З кастрычніка супрацоўніцтва з цэнтрам працягнулася ў фармаце новага псіхалагічнага праекта для асоб сталага ўзросту «Ключы да здароўя і даўгалецця». У справаздачным годзе ў рамках праекта было праведзена 8 сустрэч-трэнінгаў.

Найбуйнейшыя сацыякультурныя мерапрыемствы для дзяцей і падлеткаў былі прымеркаваны да святочных падзей і знакавых дат календара: Міжнароднага дня роднай мовы, Тыдня дзіцячай і юнацкай кнігі, Дня бібліятэк Беларусі. Працягвалася рэалізацыя крэйзнаўчага праекта «Я в этом городе живу, я этот город знаю», праекта па папулярызаванні беларускай мовы і літаратуры «Паклон беларускаму Слову!», інклюзіўнага

праекта для дзяцей з асаблівасцямі псіха-фізічнага развіцця «Адкрыты свет», творчага праекта «Гісторыя кнігі сваімі рукамі», адукацыйнага – «Літаратурныя ўрокі для школьнікаў: новы фармат», забаўляльнага – «Фільмы, якія лепш прачытаць», экалагічнага – «Экарацыянальнасць», адукацыйных праектаў па вывучэнні замежных моў «Гульнявое чытанне» і «Летняя гадзіна ў бібліятэцы», а таксама сацыяльнага праекта «Парозныя бакі, але побач з татам» для дзяцей, бацькі якіх знаходзяцца ў месцах пазбаўлення волі.

Цэнтральным падраздзяленнем па ажыццяўленні інклюзіўнай дзейнасці ў бібліятэцы заставаўся аддзел перыядычных выданняў. Яго супрацоўнікамі пры рэалізацыі бібліятэчнага праекта «Разам!» быў праведзены шэраг сацыякультурных мерапрыемстваў, накіраваных на арганізацыю вольнага часу людзей з абмежаванымі фізічнымі магчымасцямі. Узгадаем буйнейшыя з іх: 4 мая сумесна з ДУ «Тэрытарыяльны цэнтр сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Чыгуначнага раёна г. Віцебска» быў арганізаваны і праведзены святочны канцэрт «Экскурсія ў мінулае», прысвечаны Дню Перамогі, 30 верасня адбыўся святочны канцэрт «З клопатам аб залатым узросце», прымеркаваны да Міжнароднага дня пажылых людзей, а бенефіс інваліда па зроку Ларысы Тумінскай «Каб зноў душа заспявала» прайшоў у кастрычніку.

Асаблівую ролю ў папулярызаванні чытання ў маленькіх чытачоў з парушэннямі зроку маюць мяккія тактыльныя кнігі, вырабленыя з баваўняных тканін, воўны, тасмы. Такія кнігі ў спалучэнні з работай настаўнікаў-дэфекталагаў дазваляць дзецям з парушэннямі зроку далучыцца да навуковага пазнання, развіваць мысленне, пашыраць свой мастацкі і сацыяльны досвед, з самага ранняга ўзросту выходзяць у дзяцей культуру чытання. У рамках праграмы «Міласэрнасць» у бібліятэцы быў рэалізаваны праект па стварэнні тактыльных кніг для дзяцей з парушэннямі зроку «Дакраніся». Супрацоўнікі бібліятэкі вырабілі полісэнсорную кнігу «Счет от 1 до 10» для яслей-сада № 96 г. Віцебска, дзе ёсць спецыяльная група для дзяцей з парушэннем зроку. 15 верасня кніга была ўрачыста падаравана маленькім чытачам.

Традыцыйна напрыканцы восені адбылося галоўнае навуковае мерапрыемства года – навукова-практычная канферэнцыя «Віцебскі край». Восьмая па ліку, яна была прысвечана Году гістарычнай памяці і прайшла ў Віцебскай абласной бібліятэцы імя У.І. Леніна 24 лістапада. Больш за 60 беларускіх вучоных-гісторыкаў і краязнаўцаў падзяліліся напрацоўкамі і вынікамі новых даследаванняў у розных напрамках гістарычнай навукі ў вочным фармаце. Акрамя бібліятэкі арганізатарамі канферэнцыі выступілі Інстытут гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі і Віцебскі абласны краязнаўчы музей. Па выніках канферэнцыі будзе выдадзены аднайменны зборнік матэрыялаў. Прынамсі, прэзентацыя зборніка папярэдніх, сёмай па ліку канферэнцыі «Віцебскі край», традыцыйна прайшла напярэдадні Дня бібліятэк Беларусі – 14 верасня.

Штогадовы сход кіраўнікоў цэнтралізаваных бібліятэчных сістэм Віцебшчыны прайшоў 30–31 сакавіка ў фармаце міжабласнога семінара і быў прымеркаваны да Года гістарычнай памяці. «Краязнаўчая дзейнасць бібліятэк як аснова гістарычнага і патрыятычнага выхавання» – менавіта так была вызначана яго тэма. У рабоце семінара прынялі ўдзел намеснік начальніка ўпраўлення – начальнік аддзела работы арганізацый сферы культуры Віцебскага абласнога выканаўчага камітэта Г.Ф. Баркевіч, памочнік намесніка старшыні Віцебскага абласнога выканаўчага камітэта С.М. Фадзеенкаў, дырэктар Брэсцкай абласной бібліятэкі імя М. Горкага А.Я. Стрыжэвіч, кандыдат гістарычных навук, дацэнт, настаўнік гісторыі Віцебскага кадэцкага вучылішча М.В. Півавар.

На семінары абмяркоўваліся пытанні развіцця краязнаўчай дзейнасці бібліятэк на аснове выкарыстання сучасных інфармацыйных тэхналогій. Вопытам стварэння краязнаўчых баз даных, электронных рэсурсаў рэгіянальнай тэматыкі падзяліліся вучоны сакратар Магілёўскай абласной бібліятэкі імя У.І. Леніна Ю.А. Касцюк, галоўны бібліятэкар аддзела краязнаўства Гомельскай абласной універсальнай

бібліятэкі імя У.І. Леніна Н.В. Серыкава і загадчык аддзела краязнаўства Гродзенскай абласной навуковай бібліятэкі імя Я.Ф. Карскага А.В. Кучынская. Краязнаўчай і пошукава-даследчай дзейнасці былі прысвечаны даклады кіраўнікоў і спецыялістаў з Дубровенскай, Глыбоцкай, Лёзненскай і Віцебскай раённых цэнтралізаваных бібліятэчных сістэм. Удзельнікам семінара быў прэзентаваны новы мультымедычны праект Віцебскай абласной бібліятэкі імя У.І. Леніна «Вызваленне Віцебшчыны. 1943–1944».

17 лютага здзейснілася сустрэча кіраўнікоў абласных і гарадскіх арганізацый сферы культуры г. Віцебска, супрацоўнікаў абласной бібліятэкі па пытаннях выканання антыкарупцыйнага заканадаўства. Пяць мерапрыемстваў па разнастайных пытаннях бібліятэчнай практыкі для кіраўнікоў і спецыялістаў публічных бібліятэк вобласці прайшлі ў аддаленым фармаце на платформе ZOOM.

Трэба нагадаць, што ў мінулым годзе ў мэтах удасканалення бібліятэчнай справы пры Міністэрстве культуры быў створаны Рэспубліканскі бібліятэчны савет, у склад якога ўвайшлі кіраўнікі буйнейшых бібліятэк краіны і прадстаўнікі міністэрства. Першае, арганізацыйнае, пасяджэнне савета адбылося на базе Віцебскай абласной бібліятэкі 14 ліпеня. На прафесійнай сустрэчы былі падняты пытанні пашырэння складу савета, размеркавання абавязкаў яго членаў, перыядычнасці сходаў, яго задач на бліжэйшую перспектыву.

31 мая ў г. Віцебску стартаваў чатырохдзённы абласны Форум маладых работнікаў сферы культуры «Сучасная культура: новыя выклікі – новыя вяршыні», а ў Віцебскай абласной бібліятэцы імя У.І. Леніна адбыўся яго першы этап. У ліку арганізатараў Форуму – упраўленне культуры Віцебскага абласнога выканаўчага камітэта, Віцебская абласная арганізацыя Беларускага прафесійнага саюза работнікаў культуры, інфармацыі, спорту і турызму, Віцебскі абласны камітэт ГА «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі». У рамках мерапрыемства прайшоў конкурс маладзёжных праектаў у галіне культуры, мастацтва і крэатыўных індустрыі «Новы погляд...».

Спецыялісты і кіраўнікі бібліятэкі ў якасці членаў журы і аргкамітэта правялі рэгіянальныя туры рэспубліканскіх конкурсаў «Бібліятэка – асяродак нацыянальнай культуры» і «Бібліятэка – цэнтр духоўнай асветы і выхавання». Акрамя рэспубліканскіх, мінулы год вызначыўся правядзеннем абласнога прафесійнага спаборніцтва – конкурсу кніжных кампазіцый «Праз кнігу ўбачыць краіну: BELARUS», які быў арганізаваны бібліятэкай сумесна з Віцебскай абласной арганізацыяй Беларускага прафесійнага саюза работнікаў культуры, інфармацыі, спорту і турызму ў рамках Года гістарычнай памяці. Для ўдзелу ў конкурсе супрацоўнікамі ўсіх бібліятэчных сістэм вобласці было прадстаўлена 100 работ. Цэнтральным элементам фотакампазіцый-буклукаў стала кніга, звязаная з Беларуссю, сюжэты твораў прысвячаліся традыцыйнай народнай культуры і гісторыі роднага краю. Згодна з рашэннем журы Гран-пры было прысуджана аўтару фотакампазіцыі «Сцяжынкамі роднага краю» (Я. Колас, «Сымон-музыка») – бібліятэкару I катэгорыі Звяняцкай сельскай бібліятэкі-філіяла № 30 ДУК «Талачынская цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма» Раісе Лукашэвіч. 14 верасня ў рамках святкавання Дня бібліятэк Беларусі адбылася цырымонія ўзнагароджання пераможцаў.

Павышэнне кваліфікацыі супрацоўнікаў бібліятэкі па-ранейшаму знаходзіцца пад пільнай увагай кіраўніцтва. Упершыню прадстаўнік бібліятэкі на працягу двух тыдняў праходзіў навучанне па праграме павышэння кваліфікацыі ў рамках праекта «Адукацыйная калабарацыя бібліятэк Садружнасці – 2022», арганізаванага Расійскай дзяржаўнай бібліятэкай і Федэральным агенцтвам па справах Садружнасці Незалежных Дзяржаў, суайчыннікаў, пражываючых за мяжой, і па міжнародным гуманітарным супрацоўніцтве (Рассупрацоўніцтва). У навучальную праграму ўвайшлі: заняткі ў дыстанцыйным фармаце, вочны ўдзел у рабоце XXVI штогадовай канферэнцыі Расійскай бібліятэчнай асацыяцыі Усерасійскага бібліятэчнага кангрэса ў Ніжнім Ноўгарадзе, кароткачасовыя паездкі ў бібліятэкі Масквы з мэтай знаёмства з лепшымі практыкамі расійскіх калег. На працягу года двое спецыялістаў прайшлі навучанне на адукацыйных

курсах «Інклюзія. Бібліятэка. Літаратура» (г. Мінск, ГА «Беларуская бібліятэчная асацыяцыя») і «Беларусь – краіна гістарычнай памяці» (г. Мінск, МУ «МППСА»).

Міжнароднае прафесійнае супрацоўніцтва дазваляе бібліятэцы ўлічваць у сваёй рабоце тэндэнцыі сусветнага развіцця, ацэньваць сваю дзейнасць, дасягненні і праблемы ў больш шырокім кантэксце, арыентавацца на міжнародныя стандарты бібліятэчнай дзейнасці. Найбольш актыўнае супрацоўніцтва звязвае Віцебскую абласную бібліятэку пераважна з бібліятэкамі Расійскай Федэрацыі.

У мінулым годзе было працягнута супрацоўніцтва з ДБУК «Пскоўская абласная ўніверсальная навуковая бібліятэка імя В.Я. Курбатава»: 2 чэрвеня дэлегацыя бібліятэкараў Віцебскай вобласці наведала бібліятэку з візітам, у ходзе якога адбыўся круглы стол, прысвечаны патрыятычнаму выхаванню моладзі. Галоўным вынікам сустрэчы стала падпісанне Пагаднення аб узаемным супрацоўніцтве паміж бібліятэкамі-партнёрамі. На працягу года сумеснымі намаганнямі былі праведзены: патрыятычная анлайн-акцыя «Голас памяці», юбілейны анлайн-фэстываль «#ЯнкаКупала140», анлайн-фэстываль творчых работ, малюнкаў і фатаграфій «Агульная памяць. Расія і Беларусь у вайне 1812 года», конкурс відэаролікаў «Чытаем разам: Гейне 225».

У межах падпісанага ў 2020 годзе Дагавора аб творчым супрацоўніцтве з Курскай абласной бібліятэкай для дзяцей і юнацтва (філіял АБУК «Абласная бібліятэка імя М.М. Асеева») у справядачным годзе адбыўся анлайн-дыялог чытачоў «У культуры няма межаў, але ёсць традыцыі: Курск–Віцебск», падчас якога абмяркоўваліся народныя мастацкія промыслы і рамёствы Расіі і Беларусі, нацыянальныя традыцыі і святы, легенды і паданні, народныя гульні беларускіх і расійскіх дзяцей. 5 красавіка супрацоўнікі юнацкага аддзела прынялі ўдзел у міжнародным анлайн-турніры «Мы ведаем ваш горад: Ліпецк–Віцебск», арганізаваным сумесна з Ліпецкай абласной дзіцячай бібліятэкай. Каманду ад Віцебска прадставілі навучэнцы 6-х класаў школ горада.

Капітальны рамонт у бібліятэцы не адбываўся, бягучы рамонт быў праведзены ў аддзеле рэдкай кнігі, часткова ў дзіцячым аддзеле і аддзеле захоўвання асноўнага фонду і алічбоўкі дакументаў, набыты асноўныя сродкі: планетарны сканер фармата А2+ у камплекце з рабочай станцыяй і маніторам, 7 ПК, камутатар і кандыцыянер для сервернай. На канец 2022 года камп'ютарны парк бібліятэкі складаў 125 адзінак, у лакальную сетку былі аб'яднаны 113 камп'ютараў, функцыянаравалі 22 прынтары, 16 шматфункцыянальных прылад, 6 сканераў, 48 блокаў бесперапыннага сілкавання.

У мінулым годзе па-ранейшаму перад бібліятэкай стаяла задача павелічэння долі пазабюджэтных сродкаў у яе фінансаванні. Выкананне плана платных паслуг у бягучых цэнах склала 104 % (24468,32 руб.).

Вялікі ўнёсак калектыву бібліятэкі і яе асобных прадстаўнікоў у развіццё культуры рэгіёна быў адзначаны на розных дзяржаўных узроўнях. Рашэннем Віцебскага абласнога выканаўчага камітэта ад 21 красавіка 2022 года № 222 «Аб занясенні на дошку Гонару Віцебскай вобласці пераможцаў спаборніцтва 2021 года» сярод арганізацый, якія ажыццяўляюць дзейнасць у сферы культуры, арганізацыі адпачынку і забаў, дзяржаўная ўстанова «Віцебская абласная бібліятэка імя У.І. Леніна» была занесена на дошку Гонару Віцебскай вобласці.

За вялікі ўклад у рэалізацыю сацыяльнай палітыкі Рэспублікі Беларусь і шматгадовую плённую працу ў сферы культуры дырэктар бібліятэкі Т.М. Адамян была ўзнагароджана Ганаровай граматай Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь. Граматай Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь за шматгадовую добрасумленную працу і значны ўклад у развіццё бібліятэчнай справы была адзначана загадчык аддзела бібліятэказнаўства Н.А. Пугачова. За высокія творчыя дасягненні ў галіне культуры і мастацтва ў намінацыі

«Лепшы бібліятэчны работнік» прэміяй Віцебскага абласнога выканаўчага камітэта была ўзнагароджана загадчык аддзела крэдытаў Л.І. Рагачова.

